

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 52/2010 vp

Hallituksen esitys laeiksi sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 17 §:n ja vakuutuslain 21 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 8 päivänä joulukuuta 2010 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 17 §:n ja vakuutuslain 21 §:n muuttamisesta (HE 305/2010 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitussihteeri Inka Hassinen, sosiaali- ja terveysministeriö
- etuuspäällikkö Suvi Onninen, Kansaneläkelaitos
- varapuheenjohtaja Jukka Lilleberg, sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta
- ma. ylituomari Juha Pystynen, vakuutusosasto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnasta annettua lakia ja vakuutuslakia muutetaan siten, että muutoksenhakuelimillä olisi oikeus saada salassa pidettäviä tietoja Kansaneläkelaitoksen henkilötietojen teknisen käyttöyhteyden välityksellä. Tiedot olisi mahdollista luovuttaa ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salas-

sapitovelvollisuus on säädetty. Muutoksenhakuelinten oikeus tiedon saantiin säilyisi entisen laajuisena, mutta muutettu lainsäädäntö mahdollistaisi tietojen hakemisen teknisen käyttöyhteyden avulla.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Esityksellä helpotetaan Kansaneläkelaitokselta tarvittavien tietojen saantia valitusasioiden käsittelyssä sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnassa ja vakuutusosastossa. Esitys tehos-

taa osaltaan muutoksenhakuelinten toimintaa ja nopeuttaa asioiden käsittelyä. Muutoksenhakuelinten käsittelyaikojen lyhentäminen sosiaaliturva-asioissa on kansalaisten oikeusturvan kannalta keskeistä. Valiokunta pitääkin tärkeä-

nä, että käsittelyprosessien kehittämistä edelleen jatketaan ratkaisutoiminnan nopeuttamiseksi. Valiokunnan näkemyksen mukaan vastaavat sähköistä tiedonsiirtoa koskevat uudistukset olisi syytä saada aikaan myös niissä muutoksenhakulautakunnissa, joilla ei teknistä käyttöyhteyttä Kansaneläkelaitoksen tietoihin vielä ole käytössään.

Hallituksen esityksen tavoitteena ei ole laajentaa muutoksenhakuelinten tiedoksisaanti-oikeutta. Toisaalta teknisen käyttöyhteyden ei ole tarkoitus myöskään supistaa tiedoksisaanti-oikeutta nykyisestä. Lakiehdotusten säädöstekstit saattaisivat johtaa tällaiseen tulkintaan, koska niissä puhutaan oikeudesta saada henkilötietoja teknisen käyttöyhteyden avulla. Muutoksenhakuelimet tarvitsevat Kansaneläkelaitoksesta tietoja ennen kaikkea muutoksenhakijalle

myönnettyistä etuuksista, ja oikeus valitusasian käsittelyssä välttämättömien tietojen saantiin on olemassa sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 17 §:n 1 momentin ja vakuutuslain 21 §:n 1 momentin perusteella. Valiokunta ehdottaa, että mainittuihin pykäliin lisättäviksi ehdotetuissa lainkohdissa säädetään tulkintaongelmien välttämiseksi salassa pidettävien henkilötietojen sijasta pelkästään salassa pidettävistä tiedoista.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muutettuina seuraavasti:

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnasta annetun lain (1299/2006) 17 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

17 §

Oikeus saada tietoja ja virka-apua

— — — — —
Muutoksenhakulautakunnalla on oikeus saada Kansaneläkelaitoksesta 1 momentissa tarkoitettuja salassa pidettäviä *tietoja* teknisen käyttöyhteyden avulla ilman sen suostumusta, jonka

etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietoja pyytävän on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

—————
Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

2.

Laki

vakuutus oikeuslain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään vakuutus oikeuslain (132/2003) 21 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

21 §

*Vakuutus oikeuden oikeus saada tietoja ja virka-
apua*

— — — — —
Vakuutus oikeudella on oikeus saada Kansan-
eläkelaitokselta 1 momentissa tarkoitettuja sa-
lassa pidettäviä *tietoja* teknisen käyttöyhteyden

avulla ilman sen suostumusta, jonka etujen suo-
jaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty.
Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tieto-
ja pyytävän on esitettävä selvitys siitä, että tieto-
jen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 27 päivänä tammikuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Inkeri Kerola /kesk
vpj. Sirpa Asko-Seljavaara /kok
jäs. Outi Alanko-Kahiluoto /vihr
Maria Guzenina-Richardson /sd
Arja Karhuvaara /kok
Sanna Lauslahti /kok

Markku Pakkanen /kesk
Päivi Räsänen /kd
Paula Sihto /kesk
Satu Taiveaho /sd
Lenita Toivakka /kok
vjäs. Aila Paloniemi /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.